ޔައުމިއްޔާ

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 16 ވަނަ ބައްދަލުވުން. (03.05.2010)

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

بسم الله الرحمن الرحيم. މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ މިއަދުގެ ޖަލްސާ އަހަރެން ފަށައިގަންނަން ހުރިހާ މެންބަރުންނަށް މަރުޙަބާ ދަންނަވަން. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންގެ އެޖެންޑާގެ ފުރަތަމަ އައިޓަމަކަށް މި އޮތީ 20 އެޕްރީލް 2010 ގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ތަސްދީޤު ކުރައްވާފައިވާ މޯލްޑިވްސް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޯޕަރޭޝަން ގާއިމުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ކުރައްވަންޖެހޭ ކަންތައްތަކާ ގުޅޭ މަޝްވަރާކުރުން. ދެން މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ މަޖިލީހުގެ ކަމާ ބެހޭ ކޮމިޓީއަކީ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ ކަމަށް މިހާރު ވަނީ މަޖިލީހުން ފާސްކުރައްވާފައި. އެހެންވީމާ، މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތަކުގެ ތެރޭގައި ކުރުމަށް މި ބޯޑުގެ މެމްބަރުން ޢައްޔަނުކުރުމުގައި އެންމެން މަޝްވަރާކުރަން. ފުރަތަމަ ކަމަކީ އެމް.އެން.ބީ.ސީ ގެ ސިޓީ ދަށުގައި އެ އޮތީ. އެއްކަމަކީ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑު ޢައްޔަންކުރުމުގެ ކަންތައްތައް އެއީ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަދަ މި ކޮމިޓީގެ ތެރޭގައި ނިންމަވަންޖެހޭ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، 20 ޖޫން 2010 ގެ ކުރިން އެ ކަންތައް ނިންމަންޖެހޭ. އެހެންވީމާ، އެކަން ކުރުމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންޖެހޭ ފުރަތަމަ ކަމަކީ އިޢުލާނުކުރުން. ބޯޑަށް ކުރިމަތިލުމުގެ ފުރުޞަތު ހުޅުވާލުން. ދެން އެ ކަމަށް ބޭނުންވާ އިޢުލާން ވެސް މިހާރު ޝޯޓްލިސްޓްކުރުމުން ވަނީ މަސައްކަތްކުރައްވާފައި. ދެން އެ ހުރިހާ އެޕްލިކޭޝަނެއްގެ ކޮޕީ ފައިލުކޮށްފައި ހުންނާނެ. އިންޓަވިއުކޮށް އިންޓަވިއު އެކަމަށް ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ މެންބަރުކަމަށް ކުރިމަތިލާފައިވާ ހުރިހާ ފަރާތަކާ އަދި އެ ފޮޓޯ އެއްކޮށް ހުށަހަޅާފައިވާ އިތުރު އަމަލުކުރަން ޖެހޭ ތަފްޞީލް ކަށަވަރުކަން މި ބޯޑުގެ ކަރުދާސްތަކަށް ދެމޭ. މި އިންޓަވިއުން އިތުރުން ބޭނުންވާ އެއްޗެހި ތަފާތު ހޯދުން. ބޯޑު މެމްބަރުންގެ މުސާރަ ކަނޑައެޅުން. އެހެންވީމާ، މި އިޢުލާނުކުރުމާއި ކުރިމަތިލާ މީހުންނާ އެ މީހުންނަށް ހޮވާ މެދު އަދި ކަމަށް އެއްބަސް އެނގުން. އެހެންވީމާ، މި ގޮތުގެ މަސައްކަތައި އެބަ ބަސް މެނު ކަނޑައަޅައި ހަމަޖެހުމުގެ މިންގަނޑު. ދެން ހަރަކާތްތަކަށް މުއްދަތުގެ ފޮނުއްވުން މި މެންބަރުން ބޭ ކޮމިޓީ އަށް މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މި އިޢުލާން ކުރަން ކުރިން އޭގެ މެނު ނިންމާފައި. ދެން އެހެންވީމާ، މި ކަންތައް އަވަހަށް ބޭނުންވާ މަސައްކަތް ހިނގަމުންދާ ނިންމާލެވޭނެ. ދެން މި ބޯޑުގެ މަސައްކަތްތަކާއި އަދި ހަރަކާތް މިހާރު ހިނގަމުންދާ އެމް.އެން.ބީ.ސީ ހިނގަމުންދާ އެމް.އެން.ބީ.ސީ ގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ އަދަދު. ދާއިރާގެ 15 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނަނީ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގައި ހިމެނޭ މެންބަރުންނަކީ އެ މީހުން ކުރާ މަސައްކަތާ ގުޅޭގޮތުން އެކަށީގެންވާ މެނުވީ އެއް އިންސާނަކު ނުހޮވާނެ އެވެ. ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން މެނުވީ އެއް އެއްޗެއް ކަނޑައަޅާނެ ހަރަކާތްތަކުގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ކަމާ ބެހޭ ކޮމިޓީން ނޫނެވެ. އެހެންވީމާ، މިހިރީ މި ހުރި ކަންކަމަކީ މިއަދު. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ މި އެދެނީ މި ބޯޑުން

މުސާރައިގެ އިޝޫ ނިންމާލަ ދެއްވުމަށް. އޭގެފަހުގައި އިޢުލާނު. ދެން އޭގެފަހުގައި އިޤްތިރާޙު. އާދެއްސެ ނިމުނީ. ފުރަތަމަ ނޯޅިވަރަމު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދަށް ފުރުޞަތު އަރުވަން.

ނޯޅިވަރަމު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

މުސާރައަށް ވަރަށް ސެންސިޓިވް އިޝޫއެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ މިހާރު ވެސް އެމް.އެން.ބީ.ސީގައި އެބަ އޮތް ބިލެއް. ރިކޮމެންޑޭޝަންގެ ބިލެއް. އެ ބިލުގައި ހުރި ރިކޮމެންޑޭޝަންތަކާ މުސާރައާއި އަޅުގަނޑުމެން ބަޖެޓުގައި ހިމެނިފައިވާ ދިނުމާއި ދެމެދު ވަރަށް ތަފާތު. އަޅުގަނޑުމެން ބަލާނަމަ ރިވިއު އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިލަން ކަންކަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އެމް.އެން.ބީ.ސީގެ އެ ސިޓީ މި އޮތީ މިގޮތަށްކަމަށް. އެހެންވީމާ، އެމް.އެން.ބީ.ސީގެ ބޭފުޅުގެ ރިކޮމެންޑޭޝަން މިހާރު މި ލިބިފައި 5000 ރުފިޔާ. ޗެއަރމަންނަށް 10000 ރުފިޔާ. ދެން ބޯޑާއި ކޮންމެ ބޯޑުމެމްބަރަކަށް 500 ރުފިޔާ. ދެން މި ބިލު ބަޖެޓަށް ކުރިއަށް ގެންދާ އިރު އަޅުގަނޑުމެން ދައްކަން ބޭނުންވާ ރިކޮމެންޑޭޝަން މި ބޭފުޅުންގެ ޗެއަރމަނާއި ރިކޮމެންޑޭޝަނާއި ކުރިން ވާހަކަދެއްކި ބޭފުޅުން ކުރެއްވީ ކަމަށް. ބޭފުޅުން ބޭފުޅުގެ ކަނޑައެޅުން ނިންމާލި ކަމަށް. އޭގެ ފަހުގައި ކަންތައްތަކެއް ފާހަގަކޮށްފައި އެއް ކުރު ރިކޮމެންޑޭޝަން ހަމަ މި ބޭފުޅުން ރިކޮމެންޑްކުރާ ގޮތުގެ ސިޓީއެއް އެހެންވީމާ، އެ ކަންތައްތައް ނިމިފައި ވެސް ބޭފުޅުގެ ރިކޮމެންޑޭޝަނުގެ ބޭފުޅުން ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ބޭނުންވީ. ދެން މިހާރު މި ޕާރލިމެންޓަރީ ކޮމިޓީން ވެސް ނޫން.

މި ޕާރލިމެންޓަރީ ބޮޑެތި ބޭނުމެއް. މި ގާނޫނުން ދިރާސާ ކުރިއަށް ގެންދާ ކަމެއް ނުކުރެވޭ. އެހެންވީމާ، އިނގިރޭސިވިލާގައި މި ޕާރލިމެންޓަރީ އެއްބަސްވެ އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާލާނީ. ހިޔާލު ފާހަގަކުރަން. ގޮތުގައި ބޭނުން ބޭބޭފުޅުން މި އެމް.އެން.ބީ.ސީއަށް ވެސް އެކަމުގެ އެއްބަސްވުން. އެހެންވީމާ، އެމް.އެން.ބީ.ސީގެ އަދަދުތައް މި ކޮމިޓީން. އެހެންވީމާ، މި ބޭފުޅުން ހުށަހަޅައިދެއްވި ދެއްވާ އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް އެދެން ޝުކުރިއްޔާ ދަންނަވަމުން.

ނޯޅިވަރަމު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިސާލަކަށް މި އޮތް ގޮތުން 10000 ރުފިޔާ އެއީ ޗެއަރމަނަށް. ދެން އަދި ބޯޑާ ކޮންމެ މެމްބަރަކަށް 500 ރުފިޔާ އެލަވަންސެއް ދީ ކަމަށް ގޮތުގައި. ދެން ޗެއަރ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރަށް 5000 ރުފިޔާ އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން.

(ވޯޓުދީ ފާސްކުރެވުނު)

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ އަބްދުއްރަޙީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މުސާރަ ސީލިން ކުރިން ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ކަން ބަޖެޓް ޕެންޝަން ކުރަންޖެހޭ ގޮތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުގައި މުސާރަ އެއް ކަނޑައަޅަން. އެހެން މި ދުނިޔޭގެ މިސާލަކަށް އަހަރެން މި ކަހަލަ ކޮމިޝަނުތަކުގައި ވެސް ޤާނޫނު އޮތް ގޮތުން ނުހިނގާ އެ ބަޖެޓް ނިސްބަތުން އެ ބޭފުޅުން އެ ހިންގާ ގަވާއިދުގެ ދަށުން ޙައްޤުތަކުން ވެސް އެކްޓިވް ވެގެން އަންނަނީ ވެސް ހިނގައިދާ އެބަ. އަދި ސުވާލުތަކާ މުނާފާގެ ޖެހުނުކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގައި ވަރަށް ބޮޑު ވެގެން އަންނަނީ ވެސް އެބަވޭ. ހަމަހައްޤުކަން އެގޮތުންނާއި ޖެހުނުކަމާއި ކަނޑައަޅަން އެބަޖެހޭ. އެހެންވެއްޖެއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން މި އުޅެނީ ބޭރުގެ މުދަލާ ގުޅިގެންނާއި ދި އެއް މުސާރަ އެއްގެ ގޮތުގައި ސިފާ އެނގޭނެ ހަމަހަމަ ވާ މުސާރަ އެއް ދިނުން ކަމަށް ވަޒީފާ ކުރެވޭ ގޮތް އަރައިގެން ދާނެކަން ނޫނެވެ. އަދި ހަމަ ގަވަރމަންޓް އޮޑިޓް ރިޕޯޓުތަކާ ގުޅިގެން ކުރެވޭ މުސާރަ އެއް އިތުރު ކުރަން ވަނީ ކަމަށް. އަޅުގަނޑުމެންގެ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން

ބަޔަކަށް ދަލީ ޝަރުޠު ސިފަވާ އަރުވާލުމުގެ މުސާރަ ވާދަވެރި ގޮތަށް އިތުރުކުރުމާއި މިކަން މިހާރަށްވުރެ ކޮށްލުމަކީ ދުސްތޫރީ އަސާސީ މިޔާރެއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެންގެ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ބަރަސްޖެހެނީ އ ބޮޑުވެގެން މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގައި މިކަން ވިއްވާ މިނިވަންކަމާ އެކު ގެންދެވޭ ފަންނުވެރި މުސާރައެއް ގޮތުގައި މިކަން ހެޔޮ. މިހެން މި ދުންޔާވި ބޭރުގައި ނިޔާ މުންބަދަލުނަމަ 6 އަހަރު ދުވަހަށް އަބަދުންކަވާ މުންބަދަލުނަމަ ވެރިއަ އަދި އާރާއިމުތަކުން އެއް ދައުރަށް ނޫން ގޮތަކަށް އަބަދުވެސް އެ ވެސް ނުކުރާވާ.

އެހެންވީމަ، ޖުމްލަ ގޮތެއްގައި ބަރަދުވެރިން ހަމަ ކުރިއާ އެ މަޤާމުގައި ހުރި ނިޔަލާއަށް އެބަޖެހޭ 12 އަހަރުވީމަ ފުރުގައި. އެހެންވީމާ، އެ ހުރިހާ ކަމެއް ރިޢާޔަތްކޮށްގެން ކަންތައްތަކުގެ އަޅުގަނޑުމެން މުސާރަ އެއް ކަނޑައަޅަން ވާނީ. އެހެންކަމުން މުސާރަތަށް މި ހުރިހާ އ ގޮތަކަށް އ ދުސްތޫރުގައި ނޫން ކަނޑައެޅާފަ އެއް.

މިސާލަކަށް ދަރަނިވެރި ނަމަ އެހެން ހަމަ މިނިވަން މުއައްސަސާ އެއް ކަމަށްވާ އެމް.އެމް.އޭގެ މުސާރަ ވެސް ކަނޑައެޅިފައި އޮންނަނީ އ ކުރި މަސައްކަތްތަކަކަށް ނިސްބަތްވާ ގޮތަކަށް ބޭރުގައި ހަމަ ސިޔާސަތު ވަރަށް ބައިވަރު މިހެން އޮބަ މިއީ. ހުރިހާ ބާޒާރުނަގަނީ ނިޔާބަ ބަޖެ މުސާރަ އެއް ގޮތުގެ އެއް އެއްކޮށް. އެކަމަށް މުޤާބިލުގެ ޖެހިފައިވާ ގަވާއިދާއިގެންގޮސް. އެހެންވީމާ، އެކަމަކު އުސޫލުން އޮތް ކަމެއްގައި. އަސްލުގާ ވިޔައި މި ވަޒީފާ މިއޮއި 12 އަހަރަށް ފުރުގައި އ މިނާގެ ދުވަހުކު ސްޓޭޓްފަރުކޮށްދެ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި މި އޮތީ މި ޤާނޫނު މިހާރު ފުރަގަސްކުރެވިފައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ރިޢާޔަތް ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތަކުގެ މި ހުރިހާ ކަމަކަށް. ރިޢާޔަތްކޮށްގެން ކަންތައްތަކުގެ މުސާރަ އެއް ކަނޑައަޅަން ވާނީ. އ ނޫން ގޮތަކަށް މުސާރައެއް ކަނޑައަޅައިފިއްޔާ މިކަން މި އިންސާފުވެރި ގޮތަކަށް ނުވާނެ ކަންތައްތަކުގެ. ހަމަ އެޖެންސީތަކަށް މިހެން ހުރިހާ ގޮތުގައި މިސާލަކަށް މި ޤާނޫ ބަލަހައްޓާން އެއީ ޖަސްޓިފައިބަލް ވެސް ބަލައި އެއްގަ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ އެހެނިހެން މުއައްސަސާތަކުގެ އިސްވެރިންނަށް ކަނޑައަޅާފައި ހުރި މުސާރަތަކުގެ ވާހަކަ ވެސް

ކުޑަކޮށް މިކަހަލަ ވާހަކަ ދައްކާއިރު ބަލައިލަން. ހަމަ މީގެ ކުރިން ވެސް ވާހަކަދެއްކިއިރު މި ހުރިހާ މިހިރަވަރަށް މުޅިއުސޫލުތަކުގެ މުސާރައާއި އެއް ގޮވަގޮތެއްގައި ބަހައްޓަން. ދެން އަދި ކުރިއާ ކަންކަމުގެ މި ކަންތައްތައް މި ވޯޓުލިބުމާ އަހަރު ކަންކަމުގެ މިކަން ކުރެވިގެން މި އައީ. އޭގެ ކުރިއަށްކަންކަން މިކަން ގަޑިމު ވެސް ކުރެވިފަ އެއް ނުވޭ. އެހެންވީމާ، މިހާރު ވެސް ހަމަ އެ ފެތުރޭ ތަރައިން އަނބުރާ ވެސް ބަދަލުއްސާން ގޮތަކަށް. ދެން މި ސިޔާސަތު އަށް މި ޤާނޫނު މުސާރަ މިއީ ހަމަ އެއްގޮތަކަށް ވެސް މިހާރު އަދާކުރު ފަރުދުންނަށް ގޮތުގައި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެއްބައި ނުވެ. އެއީ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގެ ގޮތުން މަސައްކަތްތަކެއް ކުރާ ބައިތަކު ކަމުގައި ފެނި ނަމަވެސް އަދި މިސާލަކަށް މިހާރުގެ ގަވަރނަރުން އުސޫލުތަކަށް ބަލައިލައިފާ އޮފީހުގެ ރަމްޒީސާތަށް ކޯޓް، މިއީވެސް ހަމަ ބެހޭން ހަރަންޖަހާ ކޯޓުސްޓްތަށް. އެ ކޯޓުސްތޯތާ ވެސް އެބަޖާ މަސައްކަތް ކުރަން އުސޫލެއްގެ ގޮތުން. އެހެންވީމާ، ސިޔާސީގޮތް އަށް މުސާރަ ހުރިހާ ފަރާތަކުގައި އެއް މުސާރަ ކަނޑައަޅައިލި ކަމަށް ވަންޏާމުން ބަޔަކު ޒިންމާދާރު ކުރި ކޯޓުތަކުގެ ނޫނިއްޔާ މި ރައީ އެޖެ ކޯޓު އާއި ރައްޔިތުން ކޯޓު އެ ދެންގޮތް އަދިވެސް އުޅޭރުމެން އަންނަނ ކުރީގެ ޝުރޫތުގެ ތަފާތުގައި އުޅޭނެ އަންނަ އެހެން ކޯޓު. މަސައްކަތް ކުރާލޫގެ ރިޔާސަތު ވަރަށް ބޮޑު ތަފާތުތަކެއް އަންނަނީ. އެ ރިޔާސަތު ތަފާތުތަކެއް ނިންމައިން ގޮތަކަށް މި މުސާރަ ދޭނެ ގެންދެވޭނީ. އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން ގޮތެއްގައި ކޮންމެ މިސާލަކަށް 3 ކޮޅު ކޯޓު ހިންގަ ކަމަށް ވަންޏާ ހަމަ ބޮޑުގައި ތިއްބަވާނެ ކަމަށް 3 އެސިސްޓެންޓް ޑިރެކްޓަރސް. ނުނިމިގެން 4 އެސިސްޓެންޓް ޑިރެކްޓަރސް ޗީފް ޖަސްޓިސްގެ ޑިރެކްޓަރ ވަގުތަކު. މިކަހަލަ އުސޫލުތަކުން ބައިބަނޑުކޮށްލައި ނޫން ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން މުސާރަ ސީދާ އަދަދެއް ކަނޑައަޅާފައި ރަނގަޅު ކަމެއް ނޫން ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެނީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބިލުގެ ޖެންޑާވުމާ އެބައޮތް ދައުރު ފާސްކުރެވޭ 15 ވަނަ މާއްދާގައި. ބިލުގެ 16 ވަނަ މާއްދާގައި ޖެންޑާވުމާ. ދެން ބިލުގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ޗެއާރމަނާއި ޑެޕިއުޓީ ޗެއާރމަން ވެސް މި ނަގަނީ. ދެން ޑެޕިއުޓީ ޗެއާރމަނަކީ 3 ބައިކުވ. ކޮންފިރުމްގެ ޑެޕިއުޓީ ޗެއާރމަން ކޮންފިރުމް ހިސާ ޑެޕިއުޓީ މެމްބަރުންގެ ކުރިއަށް ކަނޑައަޅާނީ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޭގެ ފަރާތުންނެވެ. މިހި ކޮންފިރުމް ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޭގެ މެންބަރަކަށް މިގެން މަޖިލިހުން ނުއްފުއްދާފައިން ކަމަކަށް ފާހަގަކުރުން ނޫނެއްނޫން ކަމަށް ވާނެ ޗެއާރމަން ޑިރެކްޓަރ. އެހެންވީމާ، މި ބައްލަވައި ޖަލްސާއަކަށް ތާރީޚީ ނޫޖަހާ ނުފެންނަ ކަމަށް އަބްދުﷲ އަބްދުއްރަޙީމު މި ފާހަގަވެސް. ރިޔާސަތު ރަސްމީ. އާދެ، މަސީހު.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ މަސީހު މުޙައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، މިގޮތަށް އަވަހަށް ވެސް ކޮންމެއެއް ނިންމަވާނީއޭ. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެން އަވަހަށް ކޮންމެއެއް ނިންމާލައިދު ނިންމަވާނީކީ ރަނގަޅަށް ބަލާފައި. މި މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅާ ކަމަށް ވާނަމަ، އަޅުގަނޑުމެން ބަލާނީކީ ވަރަށް ގިނަ ކޮންމެއެއްކަމެއް ހުށަހަޅާ. މިގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ބޮޑުނަހަރާ ކޮންމެއެއްކަމެއް ވެސް އެބަ އުޅޭ މުސާރައިގެ ވާހަކަދައްކާއިރު. 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ބުނާ ގޮތުން ބޭރުގައި ކަނޑައެޅިގެން ބަޔާންކުރާ ހިސާބު ބޭރުގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް މުސާރަދިނުމާ ގުޅިގެން ބަޔާނެއް ހުށަހެޅިފައި ވާތީއާ. މުސާރަދިނުމާ ގުޅިގެން ބަޔާނެއް ފެށޭ ދުވަސް މުއްސަނދި ނުދޭ. އެހެންވެސް އެބަ ބުނޭ. އެހެންނަމަ، އަޅުގަނޑަކަށް ނުވާނެ މުސާރަދިނުމާ ގުޅިގެން ބުނާ ބޭރުގެ މުސާރަދިނުމާ ވެސް ބުނާ އަދިވެސް އޮތީ ކޮންމެކަށެއްގައި ކަމެއް ނުވާނެ. މި ބުނާ ބުނުމުން 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބުނާ ގޮތުން އެ ނުކުތާ ގޮތަކަށް ވެސް ދެކޭ މީހުން ވެސް އެބަ އުޅޭ. އަނަ ބޭރުގައި ހިނގަމުން އައި ފަދަ ނަތީޖާއެއް. އާއްމު އުސޫލުގެ ގޮތުން ޓަކައިގައި އިންސާން މީހަކު ފަދަ ނުދޭ ގޮތަށް މި އިންސާނީ. ދެން ޖުޑީޝަލްގެ ބޭރުގެ ޓަކައި ޤާނޫނާއި ވަކިން ޓަކައި ޤާނޫނަށް މި އަނގަނާ. އެހީ ބޭރުގެ މުސާރައިގެ ޝަރުޠުން ކަމަށް. އެހެން ބޭރުގެ މުސާރައިގެ ޝަރުޠުތައް އެހެނަސް އެބަ ބުނޭ. ދެން 18 ވަނަ މާއްދާގައި (ސ) ގައި މި ބުނަނީ ޖުޑީޝަލްގެ ބޭ އެޅުމުގެ ތެރޭގައި ވީ އެންމެ އަވަސް ފުރުސަތެއްގެ ތެރޭގައި ބޭ ބައްދަލުވުމެއް ހާޒިރުވެ ފަދަ ދިނުމުގައި ބައިވެރިވާ މުސާރަތަކުގެ 2/3 އަޣުލަބިއްޔަތުން މަޖިލީހުގެ ބަރާބަރުވާ ކޯޓުތަކުގެ ވަޒީރުންގެ މުސާރަ ޖުޑީޝަލްއާ އިސް މެންބަރުންގެ މަޝްވަރާ ބަލައިގެން ޢަމަލުކުރަން ވާނެ. މި ތަނުގައި މި ބަޔާނެއްގެ ފަރާތުން ނޫން މި ބަޔާނެއްގެ ތެރޭގައި ނިކުމެން މި ބޭރުގެ މުސާރަދިނުމާ ތެރޭގައިވާނެ. އެހެންނަމަ، 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) ކިޔާފައި 18 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) ކިޔާ، އިސްލާމްގައި ދީ ބަޔާން އެބަ އޮވޭ. އެހެންނަމަ، މި އާރ ސަރުކާރު ނޫން އަޅުގަނޑުމެން މުސާރަ ޖުޑީޝަލް އެއީ ބޭރުގެ ތެރޭގައި ހިނގާ މީހުން ކަމަކަށް. އަދި 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ބުނާ ގޮތުން އަދި ހިނދުކަށް އޮންނައިރު ބޭރުގައި ވަޒީރު ނުދިވާ މުސާރަ ޖުޑީޝަލްކަމަށް. އެހެންނަމަ، ބަޔަށް ބުނަފިޔާން ކަމަށް ބަލާ އޮންނައި ބޭރުގެ މުސާރައާ ނުދޭ ވެސް. ދެން އަންނަ ޢީދުން ބައިތުލް އަޅުގަނޑުމެން އަބްދުﷲ އަބްދުއްރަޙީމް ވެސް އެ ވިދާޅުވި ފަދައިން ބައެއް މުސާރަ އާއި އުޖޫރަ އެއް ދީފައި އިން 15 ވަނަ މާއްދާގައި މި ބުނަނީ. މުސާރަ އާއި އުޖޫރަ ކަނޑައަޅާއި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ކަމަށް ބުނާ ޓަކައި ނިޔާ ދީފައި މުސާރަ އާއި އުޖޫރައާއި ބައިވެރި ކުރާ މަސައްކަތެއް ދީ އެއްޗެއް. އެއީ އިންތިޚާބު ފެންވަރުގެ އަދާކުރާ އެ މީހުންނަށް އިނާމްތައް ދިނުމުގެ ނުދޭ އެއީ. މިގައި ނުބުނޭ އިނާމްތައް އެކި ވެސް މުސާރަ އެއް ވަކިން ކަނޑައެޅިގެން މުސާރަ އެބަ ބުނޭ. އެހެންނަމަ، އެއީ ޕާރލަމެންޓު އެއްޗެއް އެއީ މުސާރަ އަދި. ދެން އުޖޫރައިގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އިނާމްތައް އެކަށަ ކޮންމެއެއް. ދެން ދީ ބަޔަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިލަމުން. އެއްބަޔަކު މިހާރު ސަރުކާރުގައި އުޅެމުންދާ މީހާ ބޭރުބަޔަކު މުސާރަތަކުގެ ތިބުމަށް ހުރިހައި އެ ބޭރުބަޔަކު މުސާރަތަކުން ނަރަށް ކޮންޓްރެކްޓް އެއްޗެ. ވިޔަފާރި ކޮންސްޓިޓިއުޝަނ ބޭރުގައި ހިމެނޭ ހުރިހާ އެއީ ވިޔަފާރި ދެމެހެއްޓުމާ ޚާއްޞަ ކުރުމުގައި ކޮންސްޓިޓިއުޝަން ވެސް ބައި ނޫނީ

ވާނެ. މިހާރު މި ގޯތިފިޔަސް ބޮޑުވެގަސްޓީގެ ކާބޯޝަންގައި މީގެ މުޅިއަށް އެހެން ފަހުރުކަސްޝަނުގެ އޮންނާނެ.
އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އެ ހުރިހާ ކަންތައްތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރެވޭނެހެން އަޅުގަނޑަށް ހިފޭ. ދެން ހަމަ
އެހެރީއެކޭ އަޅުގަނޑުމެން ބަލަންޖެހޭނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ މާލިއްޔަތަށް ވެސް. ބަލާފައި ދެން މިނިވަން
މުޤައްސަސާތަކުގައި މިހާރު މި އުފެދިފައި ހުރި ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން، އެންޓިކަރަޕްޝަން އޮތް ވަރަށް ބޮޑު
އެހެން ފަންޑުޝަނެއް. މުޅި ދައުލަތުގައި ހުރިހާ ކަމެއްގެ ފޮތްޕޮޅުން ތަކަކަށް ވާހަކަތަ ގޮތަކަށް އުފެދިފައި ހުރި
ތަންތަން އެއީ. އެހެންވީމާ، އެ ތަންތަނުގައި އެ މިހުން ފުރިބައިމުގޮތް މަސައްކަތް ކުރުމައި އަދި އެ ތަންތަނުގައި މި
އުޅެނީ ވެސް ގެންދަރުގެ އަދަދު ވެސް 5 އަހަރު، ހަތަރުވައި އެ ބޭފުޅުންނަށް އެއީ ފުރިބައިމުޅިކޮށް ދުވަހުން ދުވަހަށް
ވަޒީފާ ކަންތައްތައް ކުރައްވާ ބޭފުޅުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއްލާވާލަކަށް މުސާރަ އެ ގޮތަށް
ކޮންޓްރެކްޓު ކުރުން ފަރާތުގައި އެއީ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތަކަށް ނުވެރިގައިދާނެ. މި ދާންނެވިހުން އެ ބޭފުޅުންނަށް އެއީ
ޕާރލިމެންޓް އުފައްދާފައި ހުރި މުޤައްސަސާތަކުގެ ހުރި މިގޮތުގައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް
މިނިވަން މުޤައްސަސާތައް ބެލުމަ ވެސް ވަކި ދަރަޖަތަކުގެ އާމުގައި ތިބޭގޮތަށް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން.
އަޅުގަނޑުމެން މިކަންތައް ވަރަށް އަވަހަށް ނިންމަވަމުގެ ހުރެ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ނިންމަވަމުގެތެރި ވަރަށް ރަނގަޅަށް
ބަލާފައި ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

<u>މިރުޒިނީ ދާއިރާގެ މެންބަރު ރިޔާޟް ރަޝީދު ވާހަކަދައްކަވުން:</u>

ވަޒީރު އެ ދެއްކި ވާހަކަ އަށް އަދި އަބްދުﷲ އަބްދުއްރަޙީމް ދެއްކި ވާހަކަ އަށްވުރެ އަޅުގަނޑު ހަމަ
ތާއީދުކުރަން. ހަމަ އެ ގޮތަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ދާއިރާގެ އިންތިޚާބީ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ވެސް އެފާހަގަކުރައްވާ
ރަޝީދުއާ އަޅުގަނޑު ދެންނެވި. ރަޝީދުރާޖީ އާދު، ދެން ގެއެއް އެމްއޭޖީއާ ރަނގަޅުކޮށްފާ އިންގްރީ. މުސާރަ އެއް
ކުރެއްވުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ބަލަންޖެހޭ ކަންތައްތަކެއް އެބަހުރި ކަމަށް އަޅުގަނޑު ވެސް ޤަބޫލުކުރަން.
އެހެންނަމަވެސް މާ ބޮޑު ޕާލިމަންޓުން ހުންނަންޖެހޭ ވަރުގެ ކަމަކަށް ނުވޭ. އަޅުގަނޑުމެންނަން މި މާއްދާގައި
މިހާރު ޤާނޫނު ބަޔާ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންނަން އެބަ އިނގޭ ކޮން މަސްއޫލިއްޔަތެއް ކިރިޔާކަން އެ ބޭފުޅުން
އަދާކުރައްވަންޖެހޭ. ދެން މިގެ ކުރިން ވެސް މިކަން ހިނގާ ގޮތް އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ބަލައިލަން. މިގެ 3
އަހަރުކުރީއަށް ބަލައިލަން. މި ކަހަލަ ބޭފުޅުން ގޮތް މިސާލަކަށް އެސްޖީއޭ އަށް ބަލައިލާ ކަމަށް ފިއްޖެހިއްޖާ
އެސް.ޖީ.އޭ ބޭފުޅަކު ވެސް ހުންނަވާ ބޭފުޅުން މި ދުވަސް 5 ހާސް ރުފިޔާ ގޮތުގައި. އަޅުގަނޑުމެން ނުހަގާ ނާ
ސަރުކާރު އަދިވެސް މިހާރުގެ ސަރުކާރުން ދެއްވަނީ ކިޔާވާއިރު ކަމެއް. ކުރިން ދެއްވަނީ 5 ހާސް ރުފިޔާ. އެ ބޭފުޅުންގެ
ވެސް މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ބޮޑެތި އަދި ކަންތައްތަކާ ބެހޭ މުޖުތަމަޢު އާއި ބޮޑުބޮޑު ބޭފުޅުގެ އެ ކަމަށާ ބެހޭ
ދެޖިސްޓަރު ނުކުރެ. އޮތަރިޓީތަކުގެ ކެބިނެޓު ދުވަހަކު އިކޮނޮމިކް ބެލުމުގެ ނުކުތު. އެހެންނަމަވެސް މިހާރުވެސް އެއަށް

މުއައްސަސާތައް މި އޮންނަނީ މިސާލަކަށް އެންޓިކޮރަޕްޝަން ބޯޑު. އެ މުހިންމަކީ ފުލުހުންނާއި އެ ތަނުގައި ވަރަށް ބޭނުމީ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރަމުން ދާ ބައެއް. އެހެންވީމާ، މި މުޖުތަމަޢު އެކަން ކުރާ ބައެއް ނޫންކަން ތަހުގީގުކުރުމަށް އެބަ އިރުގެ މި ޒަމާނު ބަލައިލީމަ. އެއީ މީގެ މެންބަރުންގެ ޤައުމުތަކާއި ހުރިހާގޮތްތަކާ އެބަ. މެންބަރުންގެ ޤައުމުތަކުގައި އެއީ އެ ބޭރުން ޖަވާބުދާރީ ވާންޖެހޭ މީހާ. އޮންނަނީ ބޭރުގައި ހިމެނޭ މެންބަރުން ނޫން. އެހެންވީމާ، އޭގެ މާނައަކީ ފުލުހުން މި ބޯޑު މަސައްކަތްތަކާ ޒިންމާދާރުކުރުވާ ނޫން މި ބޯޑު އެކުލެވިގެންވާ މި ޤާނޫނީ. އެހެންވީމާ، އެ ބޯޑަށް އެ މާނަ އެބަ ނުކުތާ. ދެން އެހެން ނަގަމުންދާ މިކަން ނުލާހިކޮށް ކަމަކަށް ތަހުގީގުކުރަމުންދާ ތަހުގީގު ނިންމަމުންދާ އެއް ނޫން. އެކަން ނިންމާލަނީ ނިންމާލަންޖެހޭ ފަރާތަކުން އައިމަ އެ ނިންމާ ބައިގެ. ދެން މުސާރަ އާ ބޭރު ގޮތުން ތަހުގީގު ދަންނަވާލީ މި ދެންނެވި ގޮތަށް އެ މަސްއޫލިއްޔަތު އެ ބޭނުންކުރުން އަދާކުރާތާ ކަމަށް ވަނީ 5 އަހަރު ޖަލަށް ނަސީހަތް އެ ހުރަހަށް ގޮތަށް ދިނުމަށް ކަނޑައެޅި. ދެން އެހެންނަމަވެސް ތަހުގީގުން ތަހުގީގު ހިނގަ އަދި މިހާރު ރަށްތައްގައި އާ ސަރުކާރުގެ ތަރައްގީ ތަހުގީގުކުރުން އެއްޗެއްވެސްދޭން ތިޔަ ދަށުގެ އަދު ވެސް ހުރިތަކަށް ފުރު މާ ހުރީވެސްބޮޑު އަދި އެހެން ތަސްވީރުތަކުގައި އެހެން ކަންތައް ވެސް. އެކަމަށް އެހެން ނޫން ކަންތައްތަކެއް ދިނުމަކީ އެއް. ކުރިން ތަހުގީގު އިސްލާހު މި ކުރީ އެސްއޯ.ޖީގައި މި ދެންނެވި ބާރުތަކުންނަށް 5 އަހަރު ޖަލަށް ފިޔަވަޅު މިއަދު ތަކުރީގެ އަދު ބޭރުތަކެއް. ފުރަ ބިލުގެ އަދު ބޭރުތަކެއް. ކަރަންޓު ބިލު އަދުބޭރުތަކެއް. އެހެންވީމާ، އެ ބައި އެބަޖެހޭ މައްސަލަ ޖައްސަން. 5 އަހަރު ޖަލު. އެހެންވީމާ، ތަހުގީގުން ވިސްނަންޖެހޭ ކަމެއް މީ. މަސީރު އަބަދުވެސް ވިދާޅުވާނީ ތަހުގީގުން ދެވަނަ ވިސްނުމަކަށް ދާންޖެހޭ ކަރަށް ފާހަގަކޮށް އަބަދު ވެސް ވިދާޅުވާނީ. އޭގެ އަޅުގައި ތަހުގީގަށް ވެސް އެބަ ފެނޭ ތަހުގީގުން ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް މީގެ ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ކުރިގައި ތަހުގީގުން ވިސްނާލަންވީ ކަންތައްތަކުގައި. ދެން މި މެންބަރުންގެ ގައިދާހަރުގެ މުސާރަތަކެއް ކުރަންޖެހޭ ތަހުގީގު ބަޔާނެއް ނުންމެ. ތަހުގީގަށް ހިފަނީ ބޭނުން ކަރުނާގެ މެންބަރުންގެ ގައިދާހަރުގެ މުސާރަ ކުރަންޖެހޭ. އެ ތަހުގީގުން ނިންމަން އޮތީ ބޭނުގައި ތިއްބަވާ ބާރުތަކުން. އެހެންވީމާ، 5 އަހަރު އަނބުރާ ކުރެވޭ މައްސަލަ ފާހަ ތަހުގީގުން އެބަ ތާއީދުކުރަން. މިސާލަކަށް 8 އަހަރު ޖަލު. ބޭރުގެ ކޮންމެ ދުވަހަކަށް 8 އަހަރު ޖަލު. ދެން ތަހުގީގުން ވިސްނަންޖެހޭ މި ބާރުތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ވެސް. މި ބާރުތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ތެރޭގައި އެބަ އޮތް ވަރަށް މުސްތަޤުބަލު ބޮޑެއްގައި މަސައްކަތް ކުރަންޖެހޭ ބާރުތަކެއްގައި. މި ބާރުތަކުގެ އެކަކަށް މިހާރު ހުރިން ވެސް އުފެދިދާނެ. އަދިވެސް ގޮތުގައި ހުރި މިހާރު ވެސް ވެގެންދާނެ. އަދި އެހެރަ ޒަދުވަރާއިމަ ބޭނުގައި އެތެރޭ ހުރި މިހާރު ވެސް ވެގެންދާނެ. މުޅިތަކުގެ ތެރޭގައި މީހުން އިބުރާހީމް ކުރާ މިހާރު ވާން އަދި މި ގައުމުގެ ތަޖުރިބާ ހުރި މިހާރު ވެސް ވާނެ. އެހެން މި ބޮޑު ބަލައިގަތުމުގައި ވަރަށް ގިނަ ޝަރުތުތަކާއި ވެސް އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، ތަހުގީގު 5 އަހަރު ތަހުމީލު ކުރަ ކަމަށް ފެނިގެން. އެއީ އެންމެ ކުރެވެން ވެސް 8 އަހަރު ވަރު ބޭ

ދޮންބަރަކަށް ވިއްސަންދެކެން. އެއީ އަދަދުތަކެއް ކަނޑައެޅުމުގައި ރައްކާތެރިކަމުގެ މަޖިލީހުގެ ގާތުއްދައި ކޯޗިން މިކަހަލަ

މިހިރަންކަމާ އެކު މުސްތަޤްބަލްގައި ގޯތިއްގައި މިކަން ކުރާ ބައްޓަން އަދަދުއް ކަންތައްތަކާއިބެހޭ އެހާ ކުރެކުޑަ އަދަދެއް

ގޮތުގަ ކަމަށް ވަނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް އެކަ މަޖާމީ ރަށުތެރޭ ތަން އަންނާނެ. ދެން އެކަ ސަރަޙައްދު

ކޮޅަށްކަން ސަރަޙައްދުން ދުވަސްފެނެން. މުސާރަ މި ގޮތަށް ކަނޑައެޅި ޕްރޮފެސަރުކަން. އަޅުގަނޑު އަށް ހާހާ މި

ދުނިޔޭ ކުރިމަތީ އެއީ މިގެ 2 އަހަރު ކުރިމަތީ އެސޯސިއޭޓް އަށް އަޅުގަނޑު މި ދުނިޔޭ. އެހެންނަމަ، އެކަ ފަހުން

އަތޮޅުތަ ބަދަލުވެގެން. ބާރުތަކީ ތަކެތީގެ އަދި ބޭނުމެއްނު. ކަރަންޓް ބިލު ބޭނުމެއްނު. ކުރިން އަޅުގަނޑު

ދުވަހުން ފަހުން ބޭނުމެއްނު. މި ސަރަޙައްދުތަކުތަކަށް އަޅުގަނޑު 3 ގަޑި ބުރިއާ އިތުރަށް ބޭނުކުރާ ވަގަތު މި

ދުނިޔެ. އެ ގޮތުން އަޅުގަނޑުގެ ފަހު އެންމެ ކުރެ އަދަދުތަކަށް ވެސް 8 ގަޑި ބުރިއާ. އެއީ ވަރަށް ރަނގަޅު 10

ގަޑި ބުރިއާ ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމާ ވެސް. އަޅުގަނޑުގެ ހިސާބު 10 ގަޑި ބުރިއާ އަދި ފުރުޞަތުގެ ބައިކަން

ނުވާތީވެ ދާދިދުރު ދާދިދުރުން ގޮވާލީމަ އަހަރެން ބޭނުގައި ހުރިހާ ކަންތައްތަކާ ނިސްބަތް ބައިކަން ވިލަ އެވަރު ކުރެ އެއް

ނޫންހެން. ދެން ހަމަ އެއާއެކު ޢަބްދުﷲ ޝަހީދު ވިދާޅުވިން މި ކާރުގެ އިރުޝާދު ކާރުގެ ފަހަރަކު 500

ރުފިޔާ އުފެދެނީން. އެއީ ބާއްވަން ފުރަސަ އެއްސަތް ނޫން އަޅުގަނޑުކަށް ވެސް. އެއީ ހަމަ ގިނަގިނައިން ބާއްވ

ވަރަކަށް އެ މިހާރުގެ މުސާރަ ވެސް ބޭނުވެގެންދާން. އެހެންނަމަ، އަޅުގަނޑުގެ ހަރަކާތްތަކަށް 8 ގަޑި ބުރިއާ

އަޅުގަނޑުކަށް ފުރަހާ. ދެން އެހެން ބާފުޅު ކާބި ބޭނުކުރަން ހަމަ ވިސްނައިލި ކަމަށް ވަނީ 10 ގަޑި ބުރިއާ

ހަމައަށް އަޅުގަނޑު މަސައްކަތްކުރަން. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ހަރަކާތްއެވީ 8 ގަޑި. އެކަމަކު 10 އަށް ވުރެ މައްސަރު

ދާކަން އަޅުގަނޑު މަސައްކަތް ނުކުރަން އަދި 8 އަށްވުރެ ދަށް ކުރާކަން ވެސް އަޅުގަނޑު މަސައްކަތް ނުކުރަން.

އެހެންނަމަ، މަސީލު ވިދާޅުވިން އިތުރަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ކަމާ ވާހަކަ ދެއްކުމުގެ ފުރުސަތެއް އެބަ އޮތް.

އެކަން ކުރަން ވެސް ވާނެ އަޅުގަނޑުމެން.

މާޒީން ހަމަސާ ދަރިންގެ ދޮންބެބު ޢަބްދުﷲ ޝަހީދު ވާހަކަދައްކަވާން:

އަޅުގަނޑު ވެސް މި ޖެންޑަރުގެ ބޭރުގެ ޖިންސާ ވަނަ މާއްދާގެ 16 (ރ) އިން މާނަކޮށްދެވޭ ބަލައިލުން ބޭނުންވޭ.

އެއީ މިގައި މި އާންމުކޮށް ދުވަހުން ދުވަހަށް މާލީ ވަސީލަތް ބަހާލުމުގެ ކޮމިޓީގެ ކުރިން ގެންދާ ކަންކަމާ

ބޭނުން ބެހިގެން ނުވާނެ އެވެ. މިހެން އޮތުމުގައި 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި މި އާންމުކޮށް ބޭނުން ކަންތައްތަކާއި

އެހެން ގޮތަކަށް ބާރުއަޅުއްވާ އާ ހިސާބު ބޭނުގެ ބައްދަލުވުން ތަކަށް ޖެންޑަރުގެ ބައިތަކުގެ ހަމަހަމަކަން ހިފެހެއްޓުން އެވެ.

ޖެންޑަރުގެ ބައިތަކުގެ ތެރޭ ދުވަސް މިހާރު ނުކުރެވޭ. މިހާ އެއްގޮތަށް ޖެންޑަރުގެ ބައިތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ

ތަރުތީބު 19 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި މި އާންމުކޮށް މި ގާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާ 18 ވަނަ މާއްދާގައިވާ އުސޫލާ

ހިލާފު ނުވާ ގޮތުގެ މަތިން މި މާއްދާގެ ދަށުންގެ ތަރުތީބުގައި ކަންތައްތަކުގެ ދުވަހުން ނިންމަވާނެ ކަމަށް

ނިންމާ ދުވަހުން ދުވަހަށް ހިންގުމުގެ ޒިންމާ އުފުލާނީ މެނޭޖިންގ ޑައިރެކްޓަރެވެ. އެހެންވީމާ، މި ގޮތަށް މި މާއްދާތަކާއި އޮތުމުގެ ސަބަބުން އަދުގަނޑަށް ޔަޤީންކުރުވޭ މި މެނޭޖިންގ ޑައިރެކްޓަރަކީ ބޯޑުގައި އިންނަވާ ބޯޑުގެއް ނޫން. އެއީ އަދުގަނޑުތަކުން މި ތަރުތީބު ކަނޑައަޅާ 9 މެންބަރުންގެ ބޯޑުގެ ތަރުތީބުގައި އިންނަވާ ބޯޑުތައް ނޫން. އަސްލާ ބޯޑުގެ އެންމެ އިސް 2 މަގާމުގެ ގޮތުގައި ބޯޑުގައި މި ހިމެނޭނެ މި އަންނަނީ ބޯޑުގެ ޗެއަރ ޕާރސަނަކާއި ވައިސް ޗެއަރޕާސަނެއް. މި އަދުގަނޑުމެންނަށް ޕެންނަން އޮތް ގޮތް. އެހެންވެއްޖެއްޔާ ދެން ވެސް އަދުގަނޑަށް ހަމަ ޒާބިތުކުރުވޭ މި ބޭރަކު ޕޮލިޓިކަލު ބޭއްވުމަށް ނުވޭ. އެކަމަކު ވެސް މި ބޭނުމަށް މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ވަރަށް ބޮޑު. މި ބޭ ޖިންމާވެން އެބަޖެހޭ ތަމްރީނުގެ މަޖިލީހުގެ ޖިންމާވާންޖެހޭ ބޭނުމަކީ ވެއްޖެއްޔާ ކުންނަންޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ވަރަށް ބޮޑު ކަމަށް މި މަޖިލީހުގެ ދިނަ މެންބަރުންނަކީ ފާހަގަކުރެވޭ. އެއީ އެ ތަނުން ދިމާވާ ކަންމަ ކަމެއްގެ ޝަރުޢާތަކަށް މި މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅޭ ކަމެއް. އެޖެންޑާގަ މައްސަލަ އެއް ކަމުގައި ވިއްސާ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅޭ. އެހެންވީމާ، އަދުގަނޑަކަށް ޕޮލިޓިކަލް ނޫން ބައެއްގެ ގޮތުގައި މި ބޭރުވުން ތިއްބަވާ ކަންކަން ހިންގަވާއިރުގައި މިސާލަކަށް އެމް.ޑީ.އެމް.ގެ ގަވާއިދަކަށް ޕޮލިޓިކަލްކަން އުޅެއްވާ ބޭރުވާއިގެ ގޮތުގައި އެންނަ މަސައްކަތެއް. އެހެންވީމާ، އެމް.ޑީ.އެމް.ގެ މި ބޭރަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ރިޕޯޓްސް ބަލައިލަން. އެއަށްފަހުގައި ގޮތް ނިންމަން. އެހެންވީމާ، ގޮތުގަނޑަކަށް އެއްކަލަކަށް ބޭރުއެގެ ގޮތުގައި. އެކަމަކު އެހެން ކަންފުނިތަކުގައި މި ބޭރު ހިނގަނީ މިކަހަލަ ގޮތަކުން ނޫން ކަންނޭނގެ.

ނޮޅިވަރަމް ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަދުގަނޑު ވަރަށް އުފާވާން މެންބަރުން ވާހަކަ ދައްކަވައިފި ސިވިލް ޑިއިންޓީ މިސްރުވައްތޮއްޖެއްޔާ. އެކަމަކު ޕާޓީވެރިން އެކަސްޕޯޓުން ކުރާނީ ކަހަލަ ގޮތަކަށް ނުދެން. ދެން އަދުގަނޑު މިސާލަކަށް ނުކުން. ދެން އަދުގަނޑުގެ އަދުގަނޑު ދަންނަވާން ބޭންޑުވަނީ އަސްލު މި ދާއިރާގެ ބިން މުސާރަތަކުން ބަލައިލާއިރުގައި އަދުގަނޑުމެންގެ ހަމަ މުސާރަތައް މިހިރީ އެއްވެސް ކަހަލަ ގޮތަކުން އުސޫލުކަނޑައަޅާފައި ނޫން. އެއްވެސް ގޮތަކުން ފުރިހަމައި ބައްޓަންވެފަ އެއް ނޫން. އެހެންވީމާ، އަދުގަނޑުމެން ވިސްނާލަން ތަންކޮޅެއް އުދަނގޫވާނެ ޕާރލިމެންޓް ބޭކަލަން ވެސް އަދުގަނޑުމެންނަން 5 ހަވާ ރުފިޔާ ދޭންވީމާ އެ ދަރިކަލުން އަދުގަނޑުމެންނަން އަޅުއްވާނެ. އެހެންނަމަވެސް މުޅިރާއްޖެ އަށް އެއްކޮޅު ބަލައިލުމުން މިކަން ވެސް އަދުގަނޑުމެން ކުރަން ވެއްޖެ ކަމެއްނޫނެވެ. މުސާރައަށް ރަނގަޅު ކުރުން. އެހެންވީމާ، އެހެން ނޫވ އޮތީން އެއީ އަދުގަނޑަކަށް ހިއެއް ނުވާ މިއަދު އަދުގަނޑުމެންގެ މި ޖޭބުސަލަން ނެގުމުގައި އަދުގަނޑުމެން ފަސޭހަކަމާއިއެކު ކުރެވޭނެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

500 ޖަރި ސަލިހިން އަހަން. ދެން މި އޮތީ ރިޔާޟް ރަޝީދު 8 ހާސް ހުށަހަޅުއްވާފައި. ދެންއަން ތާއީދެއް ނުލިބޭ.

<u>މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޢަބްދުއްރަޙީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން ރިޔާޟް ރަޝީދުގެ ހުށަހެޅުއްވުމަށް.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އެއީ ތަމްސީލް އެލަވަންސެއް 8 ހާސް ރުފިޔާ ކޮންމެ މެންބަރަކަށް ދެއްވާ ގޮތަށް. އެހެންވީމާ، މިހާރު ރިޔާޟް ރަޝީދު ހުށަހަޅުއްވާ ޢަބްދުﷲ ޢަބްދުއްރަޙީމް ތާއީދުކުރެއްވި އެގޮތަށް.

<u>ވިލުފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު ރިޔާޟް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އަޅުގަނޑު އޭގެ ކުރިން ހަމަ އެއްޗެއް ދަންނަވާލަން ބޭނުންވޭ ހަމަ މެންބަރުންގެ މަޢުލޫމާތަށްޓަކައި. އަޅުގަނޑުމެން އެނގޭނެ މި ތަނުގައި ވަރަށް ފަހުން މިދިޔަ ކައުންސިލަރުން 5 ހާސް ރުފިޔާ ކަމަށް ނިންމާފައި އޮންނަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މިންގަނޑެއްކަން ބަލަންޖެހޭ އެއަށްވުރެ ބޮޑު މަސްއޫލިއްޔަތުތަކެއް މި ކުރަނީ. އެހެންވީމާ، އެ މެންބަރުންނަށް އެކަން ހަނދާންކޮށްދިނުން އަޅުގަނޑު ބޭނުންވީ. އަޅުގަނޑު އެ ހުށަހެޅި ސަބަބަކީ ތިބާގައި އަޅުގަނޑު މިދަންނަވާ ވަރަށް އެކަށީގެންވާ ކަމަކަށް ވެއްޖެއްޔާ މިގޮތް ޖެހޭނީ އަހަރު ބަލާލާއި ފެނޭ ތެރެއިން އެމީހުންގެ ތަޢާރުފުކުރަކީ މަސައްކަތެއް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު އެހެން ތާއީދު މިހާރު ވިދާޅުވި މި އޮތީ. އަޅުގަނޑުގެ މަޢުލޫމާތު އެއް ހާސިލުވޭ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ދެން އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ ކޮމިޓީ ޗެއަރމަން އާ ނާއިބު އެންމެންނަށް އެއްވަރަކަށްތޯ ހުށަހަޅުއްވާފައި ވަނީ. އެއީ ކޮމިޓީތަކުގެ ޗެއަރމަނުންނާއި މި ކޮމިޓީގެ ރައީސް އަށް 5 ހާސް. ކޮމިޓީގެ ނައިބު ރައީސް އަށް 4 ހާސް. ދެން ކޮންމެ މެންބަރަކަށް 2500 ގޮތަށް ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތީ. ކުރީ ފަހަރު ޕާސްކުރައްވާފައި އޮތީ. އަޅުގަނޑުމެން ވޯޓު އަށް ޕާސްވެ އެ ގޮތަށް ޕާސްކުރީ. އެ ގޮތަށް މި އޮތީ. އަޅުގަނޑު ވޯޓު އަށް އަހާ ގޮތް. އެހެންވީމާ، ކޮމިޓީ އާއި ވައިސް ކޮމިޓީ ޗެއަރމަން މި ވޯޓަށް މިއަހާލަން. ދެން މެންބަރުންގެ ޖެނެރަލް ފަސް މިއަހާލަން ނަގާލާނޭނަމަ. ނަމަވެސް ކަމަކަށް ޤަރާރު ގޮތުން ހުރި އެބަހުރި. އެކަމަކު ހޯދުން ހުރަހެއް ނެތް. ދެން އެ ބާރުލުން މަސައްކަތް ނިންމަވާނީ ބޭނުންނަމަ. ޖެނެރަލް ޑިސްކަޝަން ދެން އެހެނިހެން މުވައްޒަފުންގެ. އެހެންވީމާ، ޢަބްދުﷲ ޢަބްދުއްރަޙީމް.

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑުމެން މިކަން އަވަސްކޮށްދެއްވުމުގެ ގޮތުން އަޅުގަނޑު އަސްލު ރިޔާސަތު ރަޝީދުގެ މި ހުށަހެޅުމަށް 8 ހާސް ރުފިޔާ އަށް މި ހުށަހެޅުމަށް މި ބަދަލުކުރީ. ކޮންމެ ގޮތެއް ކަމުގައި ވިޔަސް އަޅުގަނޑުމެން މި މަސައްކަތް މަޖިލީހުގެ ފްލޯރ އަށް އެބަ ފޮނުވަންޖެހޭ. (ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުރަސް) އަޅުގަނޑު ދެން މިގައި ހައިރާނީ އޮތްގޮތުން އިނގޭތޯ. ބޭރު ކޯޕަރޭޝަން މި ހިމެނިފައިވާ ގޮތުން ޗެއަރމަނާއި ވައިސް ޗެއަރމަނާ ޕްރެސިޑެންޓާ އިދާރީ ދެން ޖެނެރަލް ޑިރެކްޓަރުން ތިއްބާވ ހަމަ އުސޫލެއްގެ ގޮތުން މި ދެ މަގާމަށް ކޮންމެވެސް ވަރެއްގެ...

(ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުރަސް)

ވިލުފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު ރިޔާޒް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅުމަކީ އެބަ އޮތް މިހާރު. 8 ހާސް ރުފިޔާ އަށް ބާއްވަން ކުރައްވާ އަބްދުﷲ ޝަހީމް. ދެން އަޅުގަނޑަށް އަދިވެސް ބޭނުން ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރެވޭ ޝަރުތުތަކާ މަގާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ހަމަ އަދި އެއްވެސް އެއްޗެއް ދެކަން އަޅުގަނޑުމެން ތާއީދުނުކުރަން. އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މި އޮތީ ހަމަ ނަގަމުން ވެސް އެ ޚަރަދުކުރާށޭ [illegible] އަޅުގަނޑުމެން ވާހަކަދައްކާލި. އަޅުގަނޑުމެން ދެންނެވި އެ 5000 ރުފިޔާ ކޮޅުގައި ބޭއްވުމަށް. އަޅުގަނޑުމެން ދެކެނީ. އަދި އާމްދަނީ އަޅުގަނޑުމެން މިކަންކުރި އަޅުގަނޑުމެން ބޭލި މިގެ ދި އަހަރު ކުރިން މިސާލަކަށް އެސް.ޓީ.އޯ ކަހަލަ ބޮޑެތިކަމުގައި އެ ބޯޑުމެންބަރުން އާދެ ލިބޭ 5000 އެވެ. އެކަމަކު މިއަދު ކަރަންޓީއި ފެނާއި ތަކެތީގެ އަގު އެއަރުވާ މާ ބޮޑު ތަން ބޮޑުވެގެން ހިގެއްޖެއެވެ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑުމެން ގޮތުގައި 8000 ރުފިޔާ އަކީ މިވަރު ބޮޑުކަމެއް އަދަދެއްކަން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މި ސުވާލު އުފެދޭ މިހާރު ޚަރަދުކުރެވޭ ވަރަކަށް ޚަރަދުކުރަން އަޅުގަނޑުމެން އެ ހައްދު ދޫނުކުރާނަމޭ. އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ ދަތިކޮށް މަޤާމު ނަޝީދު ފިޔަވައިގެން ދަތުރުކުރާ ގޮސްއިރު މަދަކަން ވީ އެއް ޖާގާ ވިސް ބާއްވާފަ. މި ބޯޑުމެންނަކީ ހިންގުމުގެ ބޮޑެތި ވަރަށް ބޮޑު ނޫން. ހަމައެކަނި ބޭނުން އަންގަވަންޖެހޭ ޖެހިސްޓަން ނަންގަވަން ދިއްބަވާ ބޮޑު. އަދި ފުލުޖެހިލި މަސްމަކަށް ވެސް މި މަސް ވެގެން ނުދޭ. އެހެންވީމާ 8000 ރުފިޔާ އަޅުގަނޑު އެ އޮތީ ހުރަހަކާ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނުފެނޭ ހަމަ އެ ބޯޑުމެންނަކަށް މަސައްކަތް އެއްވެސް އެއްޗެއް ދޭކަށް. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ނުފެނޭ. ދެއްވާ ކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ ޚަރަދުކުރަނީ އިތުރު 1000 ރުފިޔާ ނޫނިއްޔާ ނޫނީ، ވަކިން ޚަރަދުކުރަން އިތުރު 1000 ރުފިޔާ. އެކަމަކު އެހެންހަމަޔަކު ވެސް ޓެއްވެނީ ދެ މީހުންނަށް ބައްވަރުވާނެތެވެ. ވަކިން ޚަރަދުކުރާއި ޚަރަދުކުރަން ކޮންމެ މީހަކަށް 1000 ރުފިޔާ. އެވެސް ގޮތެއް ނޫން. އޭގައިވެސް ކޮންމެވެސް ވަރެއްގެ ތަފާތެއް އަންނަނީއޭނޫ. އެހެންވީމާ މި ޒަމާނާ ގޮތަކަށް ބަލާއިރު އަޅުގަނޑުމެން ނުފެނޭ އެ މީހުންގެ މަގާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން އެ މީހުންނަށް އިތުރު

އެޑްވާންސަން އެއްކޮށް ދޫކުރެއް. އެއީ އެ ބޮޑު ގައި ހިމެނޭތޯ އާސަންދަ ލިބޭ ޝަރުފުވެރި ގޮތުގައި އެކަން އޮންނާނީ އެ ބޮޑުގެ ތެރޭގައި. ހަމަކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތުގެ ދާއިރާގެ ގޮތުން ބަލާއިރު އިތުރު މަސައްކަތްތަކެއް ވަނީ އާނަ ކުރާކަން ނުޖެހޭނެ. ދެން އެހެންނަމަވެސް އާނގެ ޚަރަދުކުރަނީ ވާލިވ އާނގެ ޕްރިންސިޕަލް އާނގެ ފިކުރު ބޮޑުވެގެންނެވެ މިންވަރު އެހެން މީހުންނަށް ވުރެ އިތުރުވާނެ. އަދި ބޮޑަށް ގެންނަ މަސައްކަތަށް ބޮޑަށް އެކަން އާގެ އިތުރު ސަޕޯޓަށް ދިނުން ނުވަތަ އެއާ ބަދަލު ގޮތުން އާނަ ހުރި ދިރާސާއެއްގެ މައުލޫމާތު އާނގެ ދިނުމަށް އާނަ ޚަރަދުކުރާ ހައިސިއްޔަތުން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް. އެކަމަކު އިތުރު މަސައްކަތްތަކެއް އާނަ ކުރަންޖެހިދާނެ. އެކަމު އަދާކުރަނީ ގޮތުގައި ނުކުތާ އެކަން އާނަ ކުރަންޖެހޭނެ އާނގެ މުސާރަ ބޮޑުކަން ޖެހުން ކަމަކީ. އެހެންވީމާ، އަދާކުރާގެ ހުރަހެއްވާ ހަމަ އަދިވެސް 8000 ދޭން. އަދި އެއަށް ތާއީދުކުރަމާ އަބްދުﷲ އަބްދުއްރަޙީމް. ދެން އިތުރު، ދެން އިތުރުކަން މި މަސައްކަތް ފަހަރެއްގެ ޢިނާޔަތް މި ކޯޑިން އަދި ފަހުން ވެސް އެބަ ގޮތް އެ މަސްއޫލިއްޔަތު އެ ބޫދުން އަދާކުރާ މީހުންގެ އެ ބޭފުޅުންގެ މުސާރަ އިތުރުކުރަން ގެންނަން ފެންނަ ބަދަލެއް ގެނައުމުގެ އިޚުތިޔާރު މި ކޯޑި ހަމަ ވެސް މި ކޯޑި ދިރިއުޅޭ ދަރަޖަ ދިނުން. އެހެންވީމާ އެ ގޮތަށް އަދާކުރާ ހުށަހަޅަމުން.

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ އަބްދުއްރަޙީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަދާކުރާނެ ސަޕޯޓެއް ހަމަ މި ކަނޑައެޅޭ ވަރަށް އަދަދަށް ގެނެ ބަޔަކު ގޮތުގައި އަދާކުރާ އެއްބަސްވާ ދު ސަރަހައްދު އެބަ އޮތް އިންޑެކްސް. އެއް ސަރަހައްދު ދިވެހިންގެ ތަރައްގީ ނިންމާ އަދާކުރާނެ މި މަސައްކަތު ކުރާ މުޖުތަމައުގެ ތަރައްގީ ބޭނުން މި ގޮތުން ބެލުމެއް އެ ދަރަޖަތަކުންނެވެ. އަށްއެ ސަރަހައްދު މި ޖީއެސްޓީގެ ބޭނުން 1000 ރުފިޔާ ހަރަދުކުރި ކަމަކަށް ވަނީ އެހެން ޖީއެސްޓީގެ ބޭނުންކުރެވޭނެ ގޮތް އެ ބޮޑު ހަރަދު މަސައްކަތްތަކެއް ކުރާތީ އެ ބޫދުން އަމިއްލަ އަދި ގޮތް. އެހެންވެއްޖެއްޔާ ގޮތް އެއްގޮތްގޮތަށް ދެން ބޮޑުގޮތެއްގެ އަބަދުވެސް މިހެން މަސައްކަތް ކުރަނީ. ބޭ ޖީއެސްޓީ، ބޭ ޖީއެސްޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ވާހަކަ އެއް ނުދައްކާ އިންގޭތޯ. އެހެންވީމާ އަސްލު އަދާކުރާ މި ސަޕޯޓުގެ މަސައްކަތުގައި ހިމެނޭ ނުޖެހޭ ކަމަކީ. އެ ގޮތުން ކަނޑައެޅިގެން. ދެން އެކަމުގެ އަދާކުރާ ބޮނަސް ހަމަ ޕެންޝަން ސިސްޓަމުން 10000 ރުފިޔާ، ދެން ބާއްވާ ދެންބަރަކަށް މި ލިބޭނީ 8000 ވާނެ، ވެއްޖެ ޕެންޝަންގެ 9000 ނުލިބޭއިރާ 8000 ގެ %20 އިތުރު ކޮންމެ ޕެންޝަނަށް ލިބޭނެ %10 އިތުރުކޮށްފައި ވެއްޖެ ޕެންޝަން ލިބޭ ކަމަށް ވާނުވާ އެއް. އެކަމަށް ފުރިހަމަ އަދަދު ދެން އަދާކުރާނެ ފުރުނީ ގޮތުން ބައްލަވާ. އޭރުން އަސްލުގައި ޒިޔާދަ އޮ ހިފެހެއްޓޭ ބޭއްގެ މަސައްކަތްތައް ބޮޑުބަދަލު ހިނގާނީ. ކުރެވޭ ވެސް 5 އެހެންނޫނުންތޯ 9 ބޫދުން ތިއްބަވާލާ ކުރެވޭ 5 ވެ މިކަމަށް ކަނޑައެޅިގެއް. އެހެންވެ މިކަން އަސްލު ޒިޔާދަ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ނުގެނެ އެކަން ހުއްޓުން ވެސް އެކަނިވެސް. ކޮންމެވެސް އެއް ބޫދުކަ މަސްއޫލިއްޔަތު ނަގަންޖެހޭނީ.

(ވަގުތީ ކޮމިޓީގެ ހުށަހެޅުން)

__ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު ރިޔާޒް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:__

މި ބޭފުޅުން މި އަދާކުރަންޖެހޭ އަސާސީ މަސްއޫލިއްޔަތެއް ހަމަ ވަރަށް ބޮޑު މަސްއޫލިއްޔަތެއް އިނގޭތޯ. އެ މީހުން އެބަޖެހޭ މަޖިލީހަށް ޖަވާބުދާރީ ވާން. އަންނަނިވިގޮތުން މިޤާނޫނަކީ ހަމަ މި ވަގުތު މި އޮތީ މި ބޭފުޅުން ވަރަށް މުސްތަޤިއްލު ގޮތެއްގައި މިކަން ކުރަންޖެހިފައި މި އޮތީ. މިއީ ހަމަ ވަކި ބައެއް ވަކި ގޮތަކަށް ދުވި އޮތީ ކޮންޓްރޯލްކޮށްފައި އޮތް އެއްޗެއް މީ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު މިފަހަރުގެ ކަންތައްތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހިފޭނީ ޓީކާ ކަމަކަށް ގޮތެއް އޮތީން ރަނގަޅު ބޭނުންތެރި ކަން. އެ ގޮތަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން މިހާރު ޢަބްދުﷲ ޢަބްދުއްރަޙީމް އެ ގޮތަށް ހުށަހެޅުއްވި އެއީ ބޭސް ކަރަންޓް މެންބަރުކަން 8. ޑޮލަރުމަހަކަށް 10. ވައިޓް ޑޮލަރުމަހަކަށް 9000. އެހެންވީމާ އެ ގޮތަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހެޅުއްވި ކަމަށް ބަލާ އެއަށް ތާއީދުކޮށްލަން.

__ނޮޅިވަރަމް ދާއިރާގެ މުޙައްމަދު ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:__

ކުރީގެ އިންތިޚާބުގައި މިނިސްޓަރުކަން ލިބުނު ކުރެއްވި އަޅުގަނޑުމެން ކުޅުދުއްފުށީ ދާއިރާގެ އިއްޔެގެ މެންބަރު ނަޝީދުގެ ވަރަށް ބޮޑު އެދުމަކަށްޓަކައި އެއްބަސްކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ނުރަސްމީކޮށް ވާހަކަ ދައްކާލާ އެއްބަސް ވެވުނީމަ އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅުން ގެންނަވަން އަނބުރާ.

__ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:__

އާދެ އެހެންވީމާ އިތުރު ހުށަހެޅުމެއް ނެތް މިހާރު. ޢަބްދުﷲ ޢަބްދުއްރަޙީމު ހުށަހެޅުއްވި ރިޔާޒް ރަޝީދު ހުށަހެޅުއްވީ ގޮތަށް އެއީ ކަރަންޓް ބޭސް މެންބަރުކަން 8000 ރުފިޔާ، ވައިޓް ޑޮލަރުމަހަކަށް 9000 ރުފިޔާ، ޑޮލަރުމަހަކަށް 10000 ދާ ގޮތަށް ސިވިލްއެވިއޭޝަން ފަދަ ނުދާ ގޮތަށް. އެހެންވީމާ އެ ގޮތަށް މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ނިންމުމަށް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ބަލަން. ދެން އޮތީ ހަމަލީޑާއެއްކޮށް މި އޮތީ އިއްތިފާޤް. އިއްތިފާޤެއް ހުށަހާ. އިއްތިފާޤުގައި މި އޮންނަނީ ޤާނޫނު ނަމްބަރު 6/2010 މޯލްޑިވްސް ބޯޑަރ ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް ޤާނޫނުކުރުން. ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ދަށުން މޯލްޑިވްސް ބޯޑަރ ކަސްޓަމްސްގެ ޑިރެކްޓަރ ޖެނެރަލްގެ ބޭސް އެލަވަންސްތަކުގައި އެ ބޭސްގައި ހިމެނިވަގެއިގެންނަވަން ބޭފުޅުން ޤަބޫލުކުރެވޭ ކުރިމަތިލާފައި ކުރިއަށް ބުރު ދުވަހު ހުށަހަޅައިދިނުމަށް. އެހެންވީމާ ހުށަހެޅުމާ ބެހޭގޮތް މަޖިލީހުގެ ބައިވެރިކަން ކަމަށް އިނގޭތޯ. އެއީ 4 ވަނަ 2010 ގެ އަންގާރަ ދުވަސް. އަންގާރަ ދުވަހުން ފެށިގެން ހިމޭ ދުވަސްތޯ ގޮސް ކުރިމަތިލާން. 10. އެހެންވީމާ މަޖިލިސް ބައި އަންގާރަ. އަދި މިގޮތަށް އެހެން

ޕްރޮސެސް އެއްވެސް އުޅޭ އެހެންވީމާ ޕާއްޓުންނަށް އަޅުގަނޑުމެން ދިރާސާކޮށްފައި އަދި ޕާއްޓުންނަށް ވެސް ދައްކަންޖެހޭ މި ނަންބަރު. (ވަގުތީގޮތުން ބަދަލުކޮށްފައި) މޯލްޑިވްސް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޯޕަރޭޝަންގެ ގަވަރނަރުންގެ ބޯޑުގައި ހިމެނިވަޑައިގެންނެވީ އެ ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން 9 މެންބަރުންނެވެ. ގަވަރނަރުންގެ ބޯޑަށް ކުރިމަތިލައްވާ ބޭފުޅުންގެ ނަންތައް މަޖިލީހުގެ ކަމާ ބެހޭ ކޮމިޓީން ބައްލަވާ ދިރާސާ ކުރުމަށްފަހު ބޯޑުގައި ހިމެނުމަށް އެންމެ ރަނގަޅު ފެނޭ މީހުންގެ ނަންތައް މަޖިލީހުގެ ކަމާ ބެހޭ ކޮމިޓީން ޕާއްޓުން އިއްތިފާގުކުރެއްވުމެވެ. އަދި އެ ކޮމިޓީން އިއްތިފާގުކުރައްވާ ގޮތް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓާއެކު ފޮނުއްވުމުން ބައްލަވާ ފާސްކުރައްވާނީ ކޮމިޓީން ހުށަހަޅުއްވާ ނަންތަކުގެ ތެރެއިންނެވެ. މޯލްޑިވްސް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޯޕަރޭޝަންގެ ގަވަރނަރުންގެ ބޯޑުގައި ހިމެނިވަޑައިގެންނެވި ބޭފުޅުންގެ ކުރިން ފާރަވެރިކަމާ ބެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތު ކޮންމެ ބަޔަކަށް ވަނީ ކަނޑައެޅިފައި އެވެ. މިގޮތުން ބޯޑު އެކުލަވާލުމުގައި ތިރީގައި މިވާ ދާއިރާތަކުން ބޭފުޅުން ހިމެނިވަޑައިގެންނެވުން އެވެ. 1- އިސްލާމީ ތަޢުލީމު ދާއިރާ ހަރަކާތް ތަޢުލީމު ދާއިރާ ކުއްލިއަކު ދާއިރާ އިން، ކުޅިވަރު ތަޢުލީމު ދާއިރާއިން، ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ދާއިރާއިން، ޤާނޫނީ ދާއިރާ ތަޢުލީމު ދާއިރާ އިން، ޓެކްނިކަލް ދާއިރާއިން، މާލިއްޔަތު ދާއިރާއިން. މި ޤާނޫނުގެ މައްޗަށް ރަނގަޅު ޤާނޫނު. ގަވަރނަރުންގެ ބޯޑަށް ޢައްޔަނުކުރައްވާ ކޮންމެ މެންބަރަކު ވެސް ޢައްޔަނުކުރައްވާނީ 6 އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށެވެ. އަދި އެ މުއްދަތު ފުރިހަމަވުމުން އިތުރު އެއް މުއްދަތަށް ޢައްޔަނު ކުރެވިދާނެ އެވެ. މޯލްޑިވްސް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޯޕަރޭޝަންގެ ބޯޑު މެންބަރު ކަމުން އެއް ފަހަރާ ބޭނުން މެންބަރުންގެ މުސާރަ ހަމަ އިތުރު ތަނަވަސްކަމާ އިތުރު ފަހަރާ އިތުރު ބޭނުމަށް ހޭދަކުރެވޭ ވަގުތު މިކަން ކުރަން ތިމާއެވެ މެދުވެރިކޮށް ސަރުކާރު ބޭނުމަށް މާނަ ކުރެވޭ ވަގުތަކީ ހެނދުނު 8:30 ން މެންދުރުފަސް 3:30 އާ ދެމެދުގެ މަސައްކަތު ވަގުތެވެ. އަދި މި ފުރުޞަތު ބޭނުން މެންބަރުންގެ މުސާރަ ދައްކާ އިތުރު ބަދަލެއް ދެމެދުގެ މަސައްކަތު ވަގުތު ތެރޭގައި ފަރަގު ކުރެވޭ ގޮތަށް ކުރެވޭ އެވެ. އެހެންވީމާ ޤާނޫނު ނަން ކަނޑައަޅަން ހަމަ ދެއްވާ ގޮތަށް. މިހާރު ވެސް އެކަމަށް ދެއްކި މި ބަދަލު ދިރާސާ. އެހެންވީމާ މި ޝަރުޠުތަކަށް އެ މާއްދާ ހަމަ ދެއްވާ ދެއްވެން ހިނގައިދޭ. (މެންބަރުން މަޝްވަރާކުރައްވާފައި). އެހެންވީމާ އެއީ އިޢުލާނު ހިނގައިދޭ. ދެން އެ ބޭފުޅުން އެބަޖެހޭ ބޭނުންކުރަން ވާނެ. އެއީ އަޅުގަނޑު ބޭނުންކުރަން ހިނގައިދޭ. އެއީ އާދަގެ ނަން ޕާއްޓުން ކޮމިޓީ ކުރައްވާފައިވާ ދެއްކުން. އެހެންވީމާ އެ ކަމަށް އާދެ އިއްޔެދުވަހު ވެސް ކޮމިޓީ ކަމަށް ބޭނުންކުރަން ހިނގައިދޭ. ދެން ވަކި ރޭޑިޔޯއަށް މި ގޮސްދާނީ ވެސް. އެހެންނަމަވެސް މިހެން ހުރި ގޮތަކީ ސީދާ ތަނަށް އެކަށައި ރޭޑިޔޯ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑުމެން މި ބާރު މި ރޭޑިޔޯ ގޮތަކީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޚިޔާލުން ވެސް މިގޮތުގެ ކަމާ ރޭޑިޔޯ. އެހެންމީ. އެހެންވީމާ ވަރަށް ރަނގަޅުވާނެ. (މެންބަރުން މަޝްވަރާކުރައްވާފައި). އާދެ އެހެންވީމާ މިއަދުގެ ޖަލްސާ މި ނިންމާލަނީ ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޯޕަރޭޝަނާ ގުޅޭ ކަންތައްތައް މި ބިލުގެ ނިންމާލާފައިވާ ވަރަށް ބޮޑަށް

އެކު އެފް.އެމް.އައި ދެން އަންގާފައިވަނީ ޒަމާން އަޅުގަނޑު ދުވަހެއް އޮންނާނެ ޖަލްސާއެއް ދެން .އަދާކުރަމުން ޝުކުރު

ބާއްވާ ޖަލްސާ އަށް ހުރިހާ ބޭފުޅުން ވަޑައިގެންނެވުމަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން. އާދޭ ނޫސް ތިޔަބައިގައި

އަޅުގަނޑުމެން ގޮންނަން. 5 ވަނަ ދުވަހު 3 ޖަހާއިރު އަދި އާޚިރު. އާދޭ މާދަން ނޫނީ އަސްއެއް ދުވަސް އިންޑިއާ. ވަރަށް

ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.